

ПАМТИШ ЛИ МЕ?

Памтиш ли ме као зору
Као најљепше снове и ишчекивања...?
Као први немир и чежњу,
Као осјећај првог заљубљивања...?

Или као екстазу, љубав, бол...
Као врелу крв што венама тече,
Као авантуру за осјећај моћи
Што је дошла и отишла за једно вече...?

Памтиш ли ме можда
Као цвијеће, лептире нетакнуте, снене,
Као пупољке, росу,
Као лишће које никад не вене...?

Или ме се тако радо сјетиш
Као нечег од чега користи нема?
Да ли ме уопште памтиш...?
Или твоје сјећање негдје дубоко дријема...?

МИХАЕЛА ГРАЧАНИН, 117

БОГОВИ

Богови, видите ли?
Ми опет крваримо!
А прошао је тек трен од задњег обећања
О излечењу свих рана,
Богови видите ли?
Опет смо Јадни!
Тек што смо започели нову наду,
Прије живота је уништена.
Богови, видите ли?
Ми плачемо!
У свакој сузи су поломљени комадићи
Наше стаклене душе.
Богови, видите ли?
Видите ли како смо јадни,
А по нашем смо лику створени.
Богови,
Ми опет крваримо...

НЕМАЊА ЈЕРКОВИЋ, 1114

ФОРМУЛАТИВНОСТ У НАРОДНОЈ ЕПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

Слутећи и не слутећи да ће овај небески свод бити заједнички и њима и нама, оставише свој траг за препознавање.

Истичући догађаје, личности и, изнад свега, њихове врлине, уграђиваху у темеље наше душе сјећање и будност:

**„Ако тамо куд напријед немам,
ни натраг се немам куд вратити.“**

(Ј. Јовановић Змај: *Три сужња*)

Издизаху и величаху тражећи ослонац у прошлости и снази својих нараштаја:

**„Дуго ти се име помињало
докле текло сунца и мјесеца.“**

И замишљаше браниоца:

**„Красан јунак на овоме свету,
сабља му се по калдрми вуче,
свилен калпак, оковано перје,
на јунаку коласта аздија...“**

(*Косовка девојка*)

у гњеву, када заболи бол, и душа се окрене и испуни је пркос:

**„плану бане како огањ живи“
(Бановић Страхинја)**

Јунака који се сунцем душе издиже на небо сунца:

**„а ја ти се не бих повратио,
ни из руке крсташ барјак дао.“**

(*Цар Лазар и царица Милица*)

када проговара мисао покопана у шутњи и скромности, њих, које су увијек ту, да дочекају на кућном прагу, а које говоре само када наричу:

**„косу реже па виноград веже,
а сузама лозицу залива
и спомиње свог Стојана сина.“**

(*Ропство Јанковић Стојана*)

Подсјећају на нијеме животе који су се борили за слободно небо. Без чијих ријечи, свака мисао наша, сва наша схватања, све што знамо, остали би само непресушна тама. На обичан глас који је благо свима, а створен само за нас.

ЗОРА ГОЛУБОВИЋ, 16